

Société Belge de Médecine Hyperbare et Subaquatique asbl
Belgische Vereniging voor Overdruk- en OnderwaterGeneeskunde vzw

8 december 2018

Het oor en de duiker

Auditorium Militair Ziekenhuis
Neder-over-Heembeek

OPEN VOOR IEDEREEN

Militair Ziekenhuis Koningin Astrid
Bruynstraat 1, 1120 Brussel

Wetenschappelijke dag

Bij duiken worden het oor en het trommelvlies direct blootgesteld aan de uitwendige waterdruk. Letsels van het Neus-Keel-Oor gebied behoren dan ook tot de meest frequente duikongevallen. Druk-gerelateerde letsels (barotrauma) zijn echter maar een klein deel van de mogelijke aandoeningen die door duiken kunnen veroorzaakt worden.

Een goede kennis van de anatomie en de fysiologie van het NKO gebied zijn belangrijk, maar kennis over de specifiek duikgeneeskundige aspecten zijn essentieel om een juiste diagnose te stellen, een correcte en tijdige behandeling in te stellen, en om de duiker al dan niet goed te keuren in geval van bestaande NKO pathologie. Deze specifieke kennis is helaas nog vaak onvoldoende aanwezig bij artsen en ook bij de duikers zelf.

Deze dag staat dus volledig in het teken van "het oor en de duiker". Drie experts behandelen elk een specifiek onderwerp. Na de lunch, die ter plaatse genomen wordt, zal er een workshop/demonstratie zijn waar uitleg zal gegeven worden over het hoe en waarom van NKO onderzoeken bij de duiker, bij keuring en bij duikongeval.

Programma

09u30 - 10u00	Ontvangst en inschrijvingen
10u00 - 10u45	Middenoor en binnenoorletsels bij de duiker - diagnose en praktische aanpak. Keuring van de NKO patiënt (Jos Claes)
10u45 - 11u30	1. Otitis externa – Buitenoorontsteking / 2. Spontane trommelvlies-perforatie – Ear drum blast or Blowup (Paul Van der Eecken)
11u30 - 12u30	Binnenoorbarotrauma of –decompressieziekte ? (Peter Germonpré)
12u30 – 13u00	Vragen - discussie
13u00 - 14u00	Lunch (belegde broodjes, incl. drank)
14u00 - 15u00	Workshop Neus-Keel-Oren

*De slides zijn in het Engels. De presentaties worden in de taal van de spreker gegeven.
(P. Van der Eecken: dias in NL, presentatie in FR). RIZIV accreditatie voor artsen.*

Verplichte inschrijving !

De inschrijving voor de wetenschappelijke dag is verplicht en moet gebeuren via het inschrijvingsformulier op de website www.bvoog.be. De lezingen zijn gratis voor de leden van de BVOOG. Aan de niet-leden wordt een deelnamekost van 20 € aangerekend. Voor de lunch wordt 15 € gevraagd.

Het inschrijvingsgeld en de lunch dienen op voorhand gereserveerd te worden, via het inschrijvingsformulier op de website, en betaald via overschrijving.

Sprekers

Jos Claes

Dr Jos Claes is kliniekhoofd NKO in het UZ Antwerpen en gespecialiseerd in middenoor-heelkunde en heelkunde van de voorste schedelbasis, neus en sinussen. Zijn interesse in de duiksport vloeit voort uit persoonlijke en professionele motivatie. Duik-gerelateerde NKO-fysiologie en -pathofysiologie komt nauwelijks aan bod in de geneeskunde én in de NKO opleiding, en hieraan wil hij met eigen initiatieven verhelpen.

Paul Van der Eecken

Als Keel-, Neus- en Oorspecialist, werkzaam in het AZ Sint-Lucas Gent, ondervoorzitter van de Geneeskundige commissie van de NELOS en duikinstructeur, heeft Paul zich sinds vele jaren toegespitst op de KNO-problemen in de duikwereld. Duiken is voor hem een passie, en dit combineert hij met medisch duikonderwijs. Hydrops van het binnenoor bij ongeklaarde oren werd door hem als eerste beschreven.

Peter Germonpré

Hyperbare arts sinds 1991 en diensthoofd van het Centrum Hyperbare Zuurstoftherapie van het Militair Ziekenhuis Brussel. Peter is voormalig president en huidig secretaris van de EUBS (European Underwater Baromedical Society) en Medisch Directeur van DAN Europe Benelux. Hij is auteur en co-auteur van meerdere wetenschappelijke artikels en boeken over duik-geneeskunde en meer in bijzonder het PFO.

Lezingen

Middenoor en binnenoorletsels bij de duiker – diagnose en praktische aanpak. Keuring van de NKO patiënt

De diagnose en behandeling van middenoor- en binnenoorletsels bij de duiker heeft zijn beperkingen, waardoor een pragmatische aanpak nodig is en de nadruk komt te liggen op een correct inschatten van de herhalingskans. De NKO antecedenten van een duiker verdienen voldoende aandacht bij zijn keuring.

1. Otitis externa – Buitenoortsteking

2. Spontane trommelvlies-perforatie – Ear drum blast or Blow up

1. Het meest voorkomend probleem bij de sport- of recreatieduiker is otitis externa. Door frequent te reinigen, chronisch vochtig te blijven en een verhoogde pH kan de aanwezige microflora verdwijnen, en vervangen worden door pathologische gramnegatieve kiemen. Preventieve maatregelen kunnen een oplossing bieden.
2. Je gaat duiken en, al respecteer je alle veiligheidsregels, loop je zonder enige reden een trommelvliesperforatie op. Het hoe en waarom ?

Binnenoorbarotrauma of –decompressieziekte ?

Letels van het binnenoor zijn gelukkig niet zo frequent. Het onderscheid tussen barotrauma en decompressieziekte is uiterst belangrijk omdat de behandeling dringend, en toch zo verschillend is. Aan de hand van anatomie en fysiologie kan bij duik-gerelateerde binnenoorklachten op basis van duikparameters en symptomen een onderscheid gemaakt worden.

Afspraak op 8 december 2018 !

Auditorium van het Militair Ziekenhuis te Neder-over-Heembeek.

Ten noorden van Brussel, op de Ring R0. Neem de Afrit 6 (Vilvoorde-Koningslo-Militair Ziekenhuis). Volg dan de weg naar omhoog en sla aan de lichten rechtsaf. Het eerste rondpunt leidt U naar de bezoekersparking. Ga binnen via de hoofdingang; signalisatie is voorzien. Het Auditorium bevindt zich op C-I.

